

Ivan Janko Cafuta

Centri za socialno delo po reorganizaciji

Centri za socialno delo smo v zapleteni situaciji. Vsak naslednji ukrep, ki regulira naše delovanje, nas spravlja v večjo težavo. Vse jasneje je tudi, da težko najdemo zaveznike in sogovornike. Na resornem ministrstvu se večinoma zanašajo na enosmerno komunikacijo, prek navodil, ki nam jih pošiljajo direktno, ali prek posrednikov. Vsebina navodil je produkt njihovih predstav in ocen o tem, kako moramo delati. Za naše predloge, ocene in odzive ne kažejo zanimanja in prav tako ne kažejo takega zanimanja druge institucije, ki delujejo v povezavi s socialnim delom. Včasih nas celo kdo iz teh drugih institucij preseneti z opisom nas ali našega dela na podoben način, kot ga kdaj uporabi kak novinar, ko potrebujejo negativca za svojo zgodbo in o nas spregovori kot o premalo usposobljenih, premalo strokovnih, preslabo odzivnih na stiske ljudi ipd. Mi pa se ob takem govorjenju ne najdemo najbolje. Navadili smo se, da nas obtožujejo razvezani zakonci, nezadovoljni starši zahtevnih otrok, nezadovoljni prejemniki denarnih pomoči idr. Navadili smo se na novinarje, tudi na vse druge, ki v nas neredko vidijo odgovorne, da niso optimalno rešeni vsi problemi ljudi. Navadili smo se, da lahko na naš račun skoraj kdorkoli izrazi kakšno svojo frustracijo, nezadovoljstvo, negativno čustvo, ali mu preprosto ustreza, da nekoga očrni.

Najbrž tudi mi sodelujemo v tem paranoidnem komunikacijskem krogu in slabo govorimo o drugih, a zdi se mi, da je naš položaj med bolj izpostavljenimi in ranljivimi. Vsak dan se namreč srečujemo z ljudmi, ki so v težavnih, protislovnih, težko rešljivih situacijah. Vsak dan sodelujemo pri reševanjih različnih težav ljudi. Če smo uspešni, je to redko predmet javnih omemb. Ko govorijo o nas, iz množice vseh naših različnih obravnjav praviloma izberejo tiste, kjer se nam ni izšlo, kot smo želeli. Hkrati pa je naš položaj pogosto podoben položaju sodnika, ki ga za vsako svojo odločitev lahko kritizira ena od strani. V nasprotju s sodniki pa razpolagamo mi z manj družbene moči, s katero bi se lahko ščitili.

Strokovni delavci centrov za socialno delo se iz dneva v dan srečujemo z zelo zahtevnimi delovnimi situacijami, ki zahtevajo od nas konkretne rešitve. To nas prisili, da se usposobimo za zahtevno delo v težavnih in zapletenih situacijah ljudi, ki se k nam obračajo po pomoč. Morda nismo najboljši pri opisovanju tega, kar delamo, in so pri govorjenju boljši drugi. To lahko prenesemo, gotovo pa si ne moremo privoščiti, da svojega dela ne bi opravljali z aktiviranjem vseh svojih potencialov in sposobnosti. Problemi ljudi, ki jih srečujemo, niso nekaj abstraktnega. Ljudje od nas potrebujejo podporo in znanje, ki jim pomaga na poti k rešitvi težave. Hkrati pa je dejstvo, da kljub

najboljši volji, vloženemu naporu in znanju nismo vedno uspešni in smo med prvimi, ki to obžalujejo.

Pri delu z ljudmi v težavah imamo pogosto situacijo, v kateri nekdo nekoga ogroža, mi, kot tretji, pa vstopimo kot tisti, ki pomaga, da bi se problem rešil. Zanimivo je, kako občasno različni zunanji ocenjevalci interpretirajo tako situacijo in komu pripišejo kakšen položaj. Sebi pripišejo položaj tistega, ki ve, kako rešiti problem, strokovne delavce centrov za socialno delo, pogosto tudi policiste, sodnike in tožilce pa prikažejo kot te, ki so odgovorni, da problemi niso rešeni. V takih situacijah po navadi nam namenijo več negativnih čustev kot pa storilec. Pogosto gre za situacije, v katerih smo strokovni delavci centrov za socialno delo ob taki obravnavi hkrati deležni še pritiskov in negativnih čustev storilcev, nasprotno pa zunanji ocenjevalci brez tveganj in s precejšnjo lahkotnostjo izrekajo neprijetne sodbe na naš račun.

Kot da pri opravljanju svojega dela ne bi imeli že dovolj težav, se je ministrstvo odločilo, da bo centre za socialno delo reorganiziralo, da bi bili ti boljši. Toda večino tega, kar so obljubljali v pomenu strokovnega razvoja, ki naj bi ga spodbudila reorganizacija, zveni kot potegavščina. To je bilo jasno že od samega začetka, najmanj pa od zadnjega kongresa socialnega dela leta 2016, na katerem je bilo veliko govora o načrtovani reorganizaciji. Poznejši razvoj dogodkov je pokazal, da so z reorganizacijo v resnici izvedli zgolj centralizacijo vodenja in upravljanja centrov za socialno delo, to pa za izvajanje storitev in nalog po javnih pooblastilih ne prinaša napredka, temveč oviro. Vse bolj kaže, da namerava ministrstvo z najnovejšimi ukrepi centre za socialno delo po načinu delovanja narediti podobne socialnim uradom. Ena od verjetnih nevarnosti je, da se bomo, ko bodo z nami dovolj dolgo ravnali kot z birokrati, pri katerih omejujejo avtonomno razmišljanje in uveljavljanje strokovnih vrednot, začeli kot birokrati vesti do ljudi, ki prihajajo k nam po pomoč. To pa ni dobro.

To, kar počnejo zdaj s centri za socialno delo, kaže bolj na strokovno kastracijo kot pa na strokovni razvoj. Ljudi premeščajo iz lokalnih na regijske enote, a od tega nimajo koristi ali boljših storitev. Pri enakem številu vlog kot leta poprej so se v primerjavi s prejšnjimi leti po reorganizaciji pojavili veliki zaostanki. Po novem so tudi vodilna delovna mesta precej bolj negotova in bolj pod nadzorom kot prej in vse več jih zasedajo pravniki, ki težko jamčijo razvoj socialnega dela. Če bo imel kak lokalni vodja v osebni hierarhiji vrednot vrednoto lojalnost nadrejenim nižje od strokovnih vrednot, bo preprosto odpoklican. Po reorganizaciji poteka to zelo preprosto. Ministrstvo lahko v tem času brez omejitev nastavlja in umika regijske direktorje, saj še vedno niso omogočili ustanovitve svetov zavodov, čeprav bi jih že zdavnaj morali. Svet zavoda je pluralno sestavljen organ upravljanja, ki je, med drugim, pristojen tudi za izbiranje direktorjev. Po novem, ko ne bo več svetov zavodov na lokalni ravni, pač pa le še na regijski, bodo na slabšem zaposleni in lokalna skupnost, saj se je odločanje preneslo na regijske centre. Prej so imeli oboji svoje predstavnike tudi v takih organih na lokalni ravni, po novem pa na tej ravni ni več organov odločanja. Odločanje se je po novem centraliziralo in pomaknilo više proti vrhu. Vzvodi odločanja so z reorganizacijo premaknili

postali še bolj podobni logiki delovanja, kot jo poznajo avtoritarni sistemi. Za stroko in njen razvoj to ni dober podatek, saj avtoritarno razmišljanje in delovanje ni nujno zavezano zdravorazumski in strokovni presoji. Hkrati pa sreča, zadovoljstvo, ustvarjalnost, sočutje, kakovost življenja ipd. niso vedno atributi vrednot avtoritarne družbe. Socialno delo pa brez takih vrednot težko zadovoljuje potrebe ljudi, ki se k njegovim izvajalcem obračajo po pomoč, tudi zaradi stisk, v katere jih je pahnil ustroj delovanja avtoritarne družbe.

Predlagam, da socialnemu delu dovolimo avtonomni strokovni razvoj in svobodo pri iskanju načinov za korekcijo posledic, ki jih ljudje utrpijo tudi zaradi odtujenih odnosov v družbi. To se mi zdi boljša pot kot pa pristriči še socialno delo in ga kot ptiča s porezanimi perutmi pošiljati pomagat obupanim in razočaranim ljudem v stiski. Kakovostno socialno delo je obsojeno na kritični odnos do družbe in opozarjanje na nepravilnosti, hkrati pa je dolžno razvijati programe, s katerimi pomaga ljudem razumeti njihov položaj in jim pomaga iskati izhode iz težav. Če je socialno delo preveč utesnjeno v avtoritarni ustroj delovanja, postanejo njegovi izvajalci preveč dovezetni za prepoznavo potreb nadrejenih, saj se jih bojijo, in premalo za potrebe ljudi, ki so v podrejenem položaju. Na tak način socialno delo izgublja sposobnost za sočutje in empatijo do ljudi, ki potrebujejo pomoč. Torej, kakovostno socialno delo je odvisno od demokratičnosti odnosov, v katerih se dogaja. Socialno delo v avtoritarnem režimu izgubi sposobnosti za kakovostno delo z ljudmi. Po moji oceni se protagonisti naše reorganizacije ne ukvarjajo s strokovnimi vidiki področja, ki ga na novo regulirajo. Bojim se, da bolj kot bodo uspešni v tem, kar izvajajo, manj bo prostora za potentno socialno delo.

V nadaljevanju povzemam, s čim so protagonisti reorganizacije opravičevali svojo namero po spreminjanju organizacijske strukture centrov za socialno delo. Utemeljitev zanje so bile površne, za strokovno javnost ves čas malo prepričljive, saj niso temeljile na analizah stanja, niti niso dajale vtisa resnih konceptov. Slišalo in bralo se jih je kot marketinško agitacijo. Videti je bilo, kot da je protagonistom reorganizacije nekdo izdelal promocijsko gradivo, ki so ga potem v vseh svojih predstavitevah togo, brez večjega intelektualnega vložka ponavljali, kot ponavlja ostareli predavatelj isto snov na isti način novim in novim generacijam slušateljev. Ključni mnenjski voditelji so se pri tem vedli, kot da gre za nekaj, kar je povezano z delovanjem socialne politike, čeprav je bilo od samega začetka priprav na to reorganizacijo jasno, da so razlogi zanje drugje kot v tem, o čemer so govorili njeni protagonisti. Pogoste omembe strokovnih tem v fazi priprav na reorganizacijo so bile kot trojanski konj prikazovanja legitimnosti za načrtovani proces sprememb, ki se kažejo kot nekaj, kar bo bolj koristilo redukciji socialne države kot pa razvoju stroke in kakovostnemu strokovnemu delu.

Predlagatelj in edini protagonist reorganizacije centrov za socialno delo, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju predlagatelj), je celotni projekt odpremil v strokovno in laično javnost s trditvami, da bo reorganizacija pripomogla k različnim izboljšavam v delu centrov za socialno delo: pomenila naj bi več interdisciplinarnosti, specializiranosti, skupinskega dela, timskega dela, terenskega dela, dela v paru,

manj birokracije. Za ušesa strokovne in laične javnosti so take navedbe blago zveneče. Strokovnjaki pa nismo verjeli, da nam bo reorganizacija, kot je bila zamišljena in pozneje tudi uresničena, vse to res dala. Pričakovali smo, kar se je zgodilo. Spremenila se je formalna vodstveno-upravljalna struktura, glede strokovnih tem pa se ne dogaja nič in kaže, da se tudi ne bo, čeprav so bile napovedi predlagatelja drugačne.

V resnici je centralizacija področja edino, kar je predlagatelj v svojih najavah natančneje predstavil, razčlenil in tudi uresničil. Predlagatelj je v pripravah na reorganizacijo ugotavljal, da imajo centri za socialno delo zaradi kadrovske podhranjenosti manj možnosti za delo v paru, za timsko delo, za interdisciplinarni pristop, da manjka možnosti za imenovanje nevtralnih članov strokovnih komisij. Vse to je najbrž res, toda reorganizacija, pravzaprav predvsem centralizacija, kot je zastavljena, tega problema ne rešuje.

Strokovni delavci smo se ves čas, kar so nam reorganizacijo ponujali, pravzaprav bolj vsiljevali, ukvarjali z dilemo smotrnosti prenosa poslanstva centrov za socialno delo na regije. Čeprav taka sprememba lahko povzroči določene izboljšave v delovanju ustanov, menim, da sodi bazično socialno delo predvsem na lokalno raven, bliže uporabniku storitev. Na tej ravni lahko ohranja potrebno občutljivost za probleme ljudi. Tako so prepoznave strokovnih delavcev avtentične, reakcije in posegi pa ustrezni. Za tako delovanje centra pa je potrebna določena avtonomija ustanove, ki pa je nova ureditev najbrž ne bo dovolj dopuščala.

Predlagatelj je ob koncu leta 2016 dal v branje dokument, ki ga je naslovil *Ocena stanja in razlogi za sprejem predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o socialnem varstvu*. Predlagatelj reorganizacije je v tem gradivu, s katerim je utemeljeval smiselnost sprememb, povedal, da so centri za socialno delo povezovalci enotnega sistema socialnega varstva, spodbujevalci novih programov in oblik delovanja, prilagojeni potrebam okolja. Navajal je, da centri za socialno delo zaznavajo nove probleme in s posameznimi projekti in programi razvijajo nove oblike delovanja. Predstavniki stroke pa smo jim pošiljali opozorila, da se lahko to spremeni na slabše, da lahko reorganizacija, kot so jo predvideli, prekine določene povezave in vire, predvsem te, ki jih za izvajanje njihove dejavnosti omogoča lokalna skupnost. Centri za socialno delo, zdaj enote, so na različne načine vpleteni v lokalno skupnost. Lokalna skupnost sofinancira različne programe za posamezne ranljive skupine prebivalstva. Povezava z lokalno skupnostjo pa je po reorganizaciji otežena, saj so centri za socialno delo centralno urejeni in zato še bolj kot prej odvisni od svojih nadrejenih instanc, hkrati pa zaradi svojega regijskega ustroja manj prožni do lokalnih skupnosti. Glede na to se zdi utemeljena bojazen, da bodo določeni posegi v obstoječo strukturo v omrežju ustanov delovali kot nekaj, kar bo spodrezalo korenine določenim programom. V tem delu se reorganizacija kaže kot nekaj, kar je bolj fleksibilne ustanove spremenilo v manj prilagodljive.

Predlagatelj je v svojih pripravah na reorganizacijo navajal, da so bili prej centri za socialno delo preveč razdrobljeni, da so bili med seboj neprimerljivi po velikosti, to pa je zmanjševalo njihove možnosti za timsko delo, za

interdisciplinarni pristop ipd. V tej zvezi so omenjali tudi, da je to oteževalo imenovanja nevtralnih članov strokovnih komisij, manjši centri za socialno delo pa so se spoprijemali še s pomanjkanjem specialistov različnih strok. Vse navedeno naj bi oviralo tudi možnost specializiranosti posameznih strokovnjakov za redkeje uporabljene ukrepe. Čeprav predlagatelj pri tem ni bil povsem jasen, na kaj točno je meril, je vse navedeno lahko res in je del tega moč izboljšati z boljšo organizacijo dela. Trenutna reorganizacija centrov za socialno delo pa nič ne kaže na to, da so se česarkoli v tej zvezi lotili, niti ne dajejo znakov, da se v bližnji prihodnosti bodo. Sama tehnična reorganizacija vzvodov vodenja centrov za socialno delo navedenih učinkov oz. rezultatov ne daje sama od sebe. Dosedanji ukrepi ne kažejo niti namer v to smer.

Predlagatelj je v zvezi z načrtovano reorganizacijo decembra 2016 razposlal v branje *Priročnik vprašanj in odgovorov*, v katerem je pojasnil, kaj načrtuje v zvezi z omenjeno reorganizacijo. Osnovna izhodišča predlagatelja so bila ves čas ista. V nadaljevanju komentiram ključne navedbe v tem priročniku.

V prvi točki priročnika je zapisano, da bo reorganizacija omogočila večjo učinkovitost in manjšo obremenjenost strokovnih delavcev z upravno-administrativnimi postopki. Ob tem se bodo različni strokovni profili delavcev, kot so zapisali, učinkoviteje povezovali in timsko sodelovali na regijski ravni. Predlagatelj že v fazi priprav ni jasno navedel, katere obstoječe šibkosti v organizaciji dela bo reorganizacija odpravila in kako naj bi dosegli želene učinke. Učinke reorganizacije je utemeljeval, češ da bo manj upravno-administrativnih postopkov. Po začetku izvajanja reorganizacije ni opaziti, da bi bilo teh postopkov manj. Reorganizacija za zdaj ne prinaša nobenih izboljšav, ki bi imele za posledico manj birokratskega, administrativnega dela. Prej nasprotno: težave in zapleti pri vodenju postopkov imajo med drugim za posledico velike zaostanke pri odločanju o različnih pravicah uporabnikov.

V tretji točki tega priročnika je predlagatelj v pripravah na reorganizacijo ponujal lokalni skupnosti v zameno za zmanjšanje njihovega vpliva (po novem bodo lahko sodelovali le v Svetu zavoda regijskega centra, ne pa več v enotah, ker te nimajo več svoje pravne subjektivitete in s tem nimajo več svojih svetov zavoda) prijaznejši delovni čas (popoldanske ure), celovitejšo obravnavo uporabnikov, boljšo strokovno podporo in več dela na terenu. Obljubljal je več in boljše storitve brez jasnega načrta, kako to uresničiti. Ni navedel, kako naj bi reorganizacija omogočila več terenskega dela, kot ga je zdaj, celovitejšo obravnavo, boljšo strokovno podporo idr. To ni jasno niti zdaj, nekaj mesecev po izvedeni reorganizaciji.

V točki sedem je predlagatelj navajal, da je med poglavitnimi razlogi za reorganizacijo odprava obstoječih šibkosti v organizaciji dela na strokovnem področju. Ni pa zapisal, katere so te šibkosti, ki jih bo nova ureditev odpravila. Omenil je zgolj razdrobljenost služb. Strokovni delavci smo vsekakor zainteresirani za čim boljšo organizacijo in izboljšanje razmer za kakovostno strokovno delo, toda predlagatelj nam v predlogu reform ni navedel, kako naj bi to dobili. Glede tega ni nič jasneje tudi po uvedbi reorganizacije.

V točki deset je predlagatelj omenil prenos administrativnih postopkov in upravnih postopkov po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

(v nadaljevanju ZUPJS) iz lokalnih enot na območje. Ta prenos seveda ni povezan z vsem preostalim strokovnim delom na centru za socialno delo, predlagatelj pa je zapisal, da bodo imeli po izvedeni reorganizaciji strokovni delavci več časa za delo z uporabniki. Reorganizacija, kot je bila izvedena, ni ustvarila večjega manevrskega prostora za to, da bi imeli strokovni delavci več časa za delo s strankami. Glede na formaliziranje postopkov na področju strokovnega delovanja po ZUPJS-u je praksa nasprotna. Časa za uporabnika je zdaj še manj kot prej. Novi način organiziranja področja, vsaj kar zadeva področja strokovnega dela po ZUPJS-u, vse bolj izriva osebni kontakt med strokovnim delavcem in uporabnikom.

V petnajsti točki se je predlagatelj ukvarjal z zgodovino ideje o reorganizaciji centrov za socialno delo in pisal o zadnjih desetih letih, pri tem pa ni upošteval, morda tudi ni vedel, da predlog za reorganizacijo v času obstoja samostojne Slovenije ni bil podan prvič leta 2009. Zakon o socialnem varstvu iz leta 1992 je predvidel prvo veliko reorganizacijo centrov za socialno delo, a se potem ta ni zgodila, je pa vnesla v strokovni prostor ob nemiru še več dobrih strokovnih pobud, ki so jih pozneje postopno vnašali v prakso centrov za socialno delo in drugih, takrat novih izvajalcev storitev na tem področju.

V šestnajsti točki je predlagatelj omenjal »koroške dečke« in navajal, da bo reorganizacija centrov povzročila »manj neučinkovitosti in manj nepravilnosti v delovanju centrov«. Menim, da reorganizacija centrov za socialno delo nima neposredne zveze s to nesrečno zgodbo. Spremembe na področju odločanja v družinskopravnih razmerjih bo zares uvedel novi Družinski zakonik, ki bo začel veljati aprila 2019. Sodišča se na spremembe, ki jih ta zakon prinaša, že nekaj časa intenzivno pripravljajo, socialna služba pa, kot da je to ne zadeva. Ukvarja se z reorganizacijo, ki ji iz dneva v dan prinaša nove težave in nobenih koristi.

Strokovni delavci smo načelno vedno zainteresirani za spremembe, ki pripomorejo k strokovnemu razvoju, in smo tudi pripravljeni prispevati svoj delež k razvoju stroke. Načelno tudi dopuščamo možnost, da se v okviru regijske organiziranosti, ki jo je vnesel nov sistem, lahko vzpostavijo določeni pogoji za boljše strokovno delo, še posebej če bodo imeli pri tem besedo tudi ljudje, ki stroko neposredno izvajajo in jo do potankosti poznajo. Toda za zdaj izvedena reorganizacija ne kaže, da se bo v tej smeri karkoli dogajalo. Bojim se, da bo šel tok dogodkov bolj v smeri redukcije kot pa v smeri razvoja stroke.

Povsem jasno je, da se pri regijski organizaciji služb spremembe, ki bi pomenile nadgradnjo obstoječih praks, ne bodo zgodile same od sebe. To dokazuje obstoj regijskih služb za koordinacijo nasilja v družini. Ti koordinatorji delujejo lokalno, le malo regijsko. Ideja, da bodo kadri na ravni regijske organizacije mobilni in dostopni, najbrž izhaja iz domneve, da se to kar zgodi – samo po sebi. Le malo napovedanih izboljšav, glede na to, kako so se predlagatelji zadeve lotili, ima realno možnost, da se bodo res zgodile. Obljube so začele bledeti takoj, ko so bile izrečene, saj za njimi ni bilo slutiti niti načrta niti želje po uresničitvi obljub.

Ena večjih pomanjkljivosti stare ureditve in delovanja centrov za socialno delo – ali pa vsaj pokazatelj te pomanjkljivosti – je bila nejasna vloga

strokovnega sveta kot organa zavoda. Predlagatelj reorganizacije ni ponudil odgovora na vprašanje, kakšno vlogo bo imel strokovni svet in kako bo deloval v odnosu do lokalnih in regijskih vodij. Nejasna je razmejenost pristojnosti med strokovnim svetom zavoda in direktorjem. Dokler to ni jasno določeno, strokovni svet kot organ zavoda ne more zares delovati in vse njegove funkcije v praksi prevzame vodja ustanove, ki je tudi formalno imenovani strokovni vodja. Ko bo ta organ ustanovljen, pa bodo predvidoma njegovi člani vodje enot, ki so neposredno odvisni od regijskih direktorjev.

S strokovnim svetom imamo torej tri težave: (1) pristojnosti niso razmejene, (2) sestava organa, (3) sploh jih še ni, kot še ni svetov zavodov, ki omejujejo možnosti samovolje oblastnikov. Trenutno smo v stanju izrednih razmer, kjer oblastniška struktura deluje brez omejitev. Edina potencialna omejitev ji pomeni javno mnenje, na katero pa strokovni delavci centrov za socialno delo ne smemo vplivati, saj nam je brez predhodne odobritve regijske vodje prepovedano nastopati v medijih. Vsaj v Ljubljani je tako.

Eden ključnih argumentov v prid reorganizaciji je bila načrtovana uvedba t. i. informativnega izračuna za področje socialnih transferjev. Tak izračun naj bi pomagal uporabnikom in strokovnim delavcem. Obljubljali so, da bo ta izračun deloval podobno, kot smo navajeni pri davčni napovedi, pa iz tega ni nič, saj so nekaj dni po začetku reorganizacije to preklicali. Ni čudno, da nas je strah naših ključnih odločevalcev.

Našim odločevalcem ustreza, da se jih podrejeni bojijo. To je najboljši način, kako se obvarovati pred vprašanji. V togi hierarhični strukturi, ki je do zdaj edini vidni cilj reorganizacije, sistem piramidne ureditve deluje kot dušilec zvoka od spodaj navzgor in kot ojačevalec zvoka od zgoraj navzdol. To samo po sebi ne bi bil največji problem, če bi ljudje na ključnih položajih poznali socialno delo. Ne poznajo ga, odločajo pa o njem. Ljudje, ki ga poznajo, ker ga izvajajo, jih ne zanimajo. Najbrž jih zares ne zanima niti to, kaj bo s strokovnim delom.

Razmišljajo samo o strukturah vodenja, centraliziranju financ in kadrovskih zadevah in od daleč še o področju socialnih transferjev, ker so pomembni za socialni mir. Dlje od tega, kot kaže, ne seže niti njihov interes niti strokovne kompetence. Pogum za poseg, kot je reorganizacija centrov za socialno delo, zmore ta, ki o socialnem delu zelo veliko ali zelo malo ve.

V procesu priprave na reorganizacijo so, vsaj tako je bilo opaziti, serijsko izključevali iz najožje ekipe odločevalcev te, ki so stroko dobro poznali. V času priprav pa so legitimnost svojih ravnanj kazali s podpisi vodij nekaterih pomembnih ustanov na področju socialnega varstva. Ti so najbrž, vsak zaradi svojega razloga, podpisali neko skupno protislovno izjavo, ki jo je mogoče interpretirati na več načinov, a je v njej kljub temu nedvoumno zapisano, da se strinjajo z reorganizacijo. Ti podpisi so morda posledica grožnje, da bodo ukinili njihove ustanove ali jih združili v kak konglomerat. Od nekaterih pa so dobili podpis in pokorni molk najbrž po načelu: »Mi se ne bomo mešali v vaše zadeve, vi se pa ne boste v naše.« Podpisi na omenjenem dokumentu še vedno potrjujejo stavek, da »je reorganizacija potrebna«, pa čeprav je bilo na zadnjem kongresu socialnega dela jasno, da bo reorganizacija, kot je bila

takrat že krepko v pripravi, nekaj, kar bo lahko na slab način zaznamovalo področje socialne dejavnosti.

V pripravi na reorganizacijo so njeni protagonisti govorili o izboljšanju razmer za boljše strokovno delo, po reorganizaciji pa ni niti besede niti dejanj, ki bi podpirala strokovni napredek. To, kar smo dobili, so centralizirano vodenje, centralizirane finance, centralizirano kadrovanje in veliko problemov, ki iz dneva v dan otežujejo vsakodnevno delo na centrih za socialno delo. Iz manjših smo dobili velike, toge in slabše delujoče regijske centre, slabše povezane z lokalno skupnostjo in uporabniki. Predstavniki stroke tako lahko od akterjev reorganizacije zdaj zahtevamo zgolj, da začnejo delati, kar so prej razglašali kot razlog za reorganizacijo. To je vnos izboljšav na področju strokovnega dela, tudi tako opevan informativni izračun.